

مطالعه ساختمانی، شکستگیها و جهت جریانهای قدیمی در سازند آسماری چاه اهواز 186 با استفاده از نمودار تصویرگر FMS

شهناز سادات مولائی¹ و دکتر بهرام موحد²

چکیده:

هدف اصلی در این مقاله تعیین دقیق مختصات شکستگیها، تعیین شیب و امتداد ساختمانی و تعیین جهت جریانهای قدیمی در سازند آسماری چاه شماره ی 186 میدان اهواز با استفاده از ابزار تصویرگر FMS می باشد. این ابزار طوری طراحی شده است که به مشاهده گر این امکان را می دهد که تغییرات عمودی و جانبی خصوصیات سازند را به صورت مداوم و جزء به جزء ببیند. جریانهای الکتریکی ثبت شده توسط میکروالکتروودها بعد از بازخوانی تصویرهایی را ارائه می دهند که شبیه به تصاویر برداشته شده از مغزه می باشند و به کمک این تصاویر می توان شیب و پراکندگی شکستگی ها، شیب ساختمانی و ... را شناسایی کرد.

با استفاده از نمودار FMS میانگین شیب ساختمانی سازند آسماری این چاه مشخص شد. شکستگیهای این مخزن نیز تعیین شدند که عمدتاً در دو گروه طولی و مورب می باشند. همچنین با استفاده از این نمودار حداکثر تنش اعمال شده بر حفره چاه و جهت جریانهای قدیمی در سازند آسماری مشخص گردید.

کلید واژه ها: FMS، شکستگی، شیب ساختمانی، جهت جریانهای قدیمی

Structural and fracture study, direction of old streams of Asmari formation in well Ahwaz No. 186 by using FMS Images Log

Shahnaz Sadat Molaei and Dr. Bahram Movahed

Abstract:

The main purpose of this article is to verify precisely the number and dispersion, dip, azimuth and strike and extension of fractures of Asmari formation and also to determine dip and strike of

¹ -sh_sadat_molaei@yahoo.com

² - Bm1330@yahoo.com

different zones of Asmari formation and determine the direction of old current in the Ahwaz well No. 186. Thus, one of the imaging tools (FMS) was used for achieving these goals. This tool has been designed in a way to help observer to see the vertical and lateral variations of formation characterization constantly and in detail. The electrical current recorded with microelectrodes after rereading offers some images that are similar to the images obtained from core and by utilizing these images one can recognize the dip and dispersion of fractures, structural dip. The average structural dip of Asmari formation in well#186 of Ahwaz oil field was determined by FMS technique. The fractures of these reservoirs are generally divided in to a couple of groups. One is the longitudinal type and the other group is oblique fractures. These fractures also determine the maximum tension exerted on the well hole and the direction of old currents in the Asmari formation in Ahwaz well No. 186.

Keywords: FMS, Fracture, Structural dip, Direction of old current

Archive of SID

مقدمه:

تفسیر و شناخت رخدادهای زمین شناسی و بدست آوردن اطلاعات زیرزمینی، تعیین شیب ساختمانی، تعیین شکستگیها، شیب، جهت، امتداد و پراکندگی آنها، تشخیص گسل ها و سطوح لایه بندی و ... در اکتشاف نفت بسیار حائز اهمیت هستند. یکی از روشهای مفید برای بدست آوردن این اطلاعات گرفتن مغزه از لایه های زیرزمینی است. ولی با توجه به اینکه مغزه گیری مستلزم صرف زمان و هزینه های بالا می باشد و گاهی نیز به دلیل وجود شکستگی های فراوان درصد بازیافت مغزه ها پایین می آید، از این رو اندیشمندان علم اکتشاف نفت در پی یافتن راه حل بهتری برای رسیدن به این داده ها ابزارهای مختلفی را طراحی کردند که همه روزه با مجهزتر کردن این ابزارها و تفسیر بهتر نتایج آنها در تطابق اطلاعات حاصل از این ابزارها و واقعیت های موجود، دنیای اکتشاف نفت به سمتی در حرکت است که بتواند با هزینه های کمتر و در زمان حداقل به نتایج بهتر و دقیق تری دست یابد. تکنولوژی تصویر برداری درون چاه از ابزارهای مخصوص نمودار گیری و سیستم تفسیر داده های بدست آمده از آن جهت ایجاد تصویر با قدرت

تفکیک بالا از چاه استفاده می کند. این تکنولوژی با دادن اطلاعات دقیقی در مورد خصوصیات ساختمانی، بافت و تخلخل، شکستگی ها و ... نقش مهمی در توصیف مخزن بازی می کند. در این مقاله سعی بر آن شده است که علاوه بر آشنایی مختصر با دستگاه FMS، تصاویر بدست آمده از آن در چاه اهواز 186 مورد تفسیر قرار گیرد و نتایج حاصل با داده های قبلی این چاه مطابقت داده شود.

-توصیف وموقعیت جغرافیایی چاه اهواز 186:

چاه اهواز 186 دارای موقعیت غرب 23 درجه جنوب، در جنوب غربی میدان اهواز و ناحیه دزفول شمالی با هدف تولید نفت از مخزن آسماری حفاری و در عمق 2812 متری از زون A₁₀ سازند آسماری تکمیل گردید. برای مطالعه بهتر از این مخزن از عمق 2372/5 (انتهای پوش سنگ cap rack) تا 2760 متری نمودار تصویرگر FMS تهیه شد (گزارش شرکت نفت جنوب، 1368).

-مختصری در مورد دستگاه FMS:

این دستگاه تحول عمده ای در تکنولوژی تصویر برداری با کاربردهای وسیع را به وجود آورد. این دستگاه دارای یک کارتریج انحراف

3) اولین قرائت دستگاه در 2/5 فوتی بالای عمق نهایی (TD) می باشد.

4) دارای قدرت تفکیک قائم بسیار زیاد (حدود 0/2 اینچ یا 5 میلیمتر) می باشد.

5) دامنه تغییرات مقاومتی بسیار وسیع (کمتر از 0/1 تا بیش از 10/000 اهم متر) و حساسیت بالا که این ویژگی‌ها تشخیص صور بسیار نازک (شکستگی ها) را میسر می سازد. این حساسیت به قدری زیاد است که می تواند ریز درزه هایی که پهنای آنها حدود چند میکرون یا دهها میکرون است و یا اختلاف مقاومت مخصوص کمی را نشان می دهند، مشخص نماید.

6) برخورداری از نرخ بالای نمونه برداری، بطوریکه در هر 0/1 اینچ عمودی یک برداشت صورت می گیرد.

7) این دستگاه حساسیت کمی را نسبت به گل حفاری سنگین، حفره بیضوی و زبری دیواره چاه دارد (Schlumberger, 2003).

شکل 1- تصویر دستگاه FMS
- در صد بودن نمودارگیری در دستگاه FMS:

سنجی تمام منظوره (GPIT) است که اطلاعات مربوط به شتاب سنجی و مغناطیس سنجی را تامین می‌کند. قسمت شتاب سنج سه محوره عمل سنجش سرعت و جابجایی دستگاه را انجام داده و محاسبه موقعیت دقیق آن را میسر می سازد. مغناطیس سنج نیز جهت دستگاه را مشخص می‌کند (شکل 1).

در طی نمودارگیری هر میکروالکتروود یک جریان متمرکز را به داخل سازند گسیل می دهد. اندازه گیری تغییرات شدت جریان الکتریکی که تغییرات مقاومت میکرو را منعکس می کند به تصویرهایی با شدت رنگهای مختلف خاکستری یا رنگی تبدیل می شود. مشاهده و تجزیه و تحلیل تصاویرها، اطلاعاتی را ارائه می دهد که این اطلاعات به تغییرات در ترکیب، ساختار، بافت یا محتویات سیال مربوط می شوند، تصاویرهای ارائه شده از دستگاه FMS شبیه به تصاویر برداشته شده از مغزه با ویژگیهای زیر است:

1) این ابزار درون چاه تا فشارهای 20000 psi و دمای 350 درجه فارنهایت نیز قادر به نمودارگیری می باشد.
2) در چاههای با قطر 6/5 تا 21 اینچی و با انحرافی تا 72 درجه می تواند نمودارگیری کند.

دو نمونه از دستگاه فوق در عملیات اکتشاف نفت مورد بهره برداری قرار می گیرد که عبارتند از:

-دستگاه FMS دو بالشتکی:

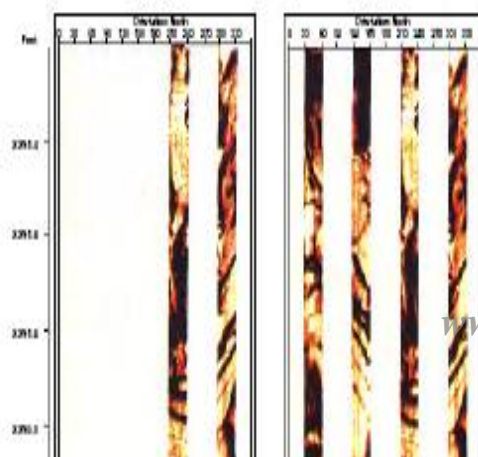
این نوع دستگاه دارای دو بازو می باشد که بر روی هر بازو 27 الکتروود در چهار ردیف برای اندازه گیری میکرو مقاومت تعبیه شده است. این دستگاه در چاه به قطر 8/5 اینچی دارای پوشش 20 درصدی است که جهت افزایش پوشش نمودارگیری، برداشت مجدد با چرخش دستگاه توصیه می شود (شکل 2). -دستگاه FMS چهار بالشتکی: این دستگاه دارای چهار بازو که بر روی هر بازو 16 الکتروود (در مجموع 64 الکتروود) در دو ردیف 8 تایی تعبیه شده اند و دارای پوشش 40 درصدی در چاه به قطر 8/5 اینچی می باشند. این دستگاه نیز ممکن است بعضاً طی یک مرحله نمودارگیری در تعیین یا دنبال کردن ساختارهایی مانند شکستگیها ناتوان باشد که در اینصورت برداشت دوم با 45 درجه چرخش دستگاه توصیه می شود (شکل 2).

شکل 2- درصد پوشش دیواره چاه در ابزار FMS دو (سمت چپ) و چهار (سمت راست) بالشتکی

برنامه ی گل حفاری دستگاه FMS:

با توجه به اینکه دستگاه FMS از میدان الکتریکی استفاده می کند از نظر تئوری فقط در گل های پایه آبی (water base mud) کاربرد دارد، مقاومت ویژه گل حفاری نباید بیش از 50ohm- m باشد اما بهر حال این گل نباید بیش از حد رسانا باشد. برای دستیابی به یک تصویر با کیفیت خوب، اختلاف مقاومت ویژه بین گل حفاری و سازند باید کمتر از 10/000ohm-m باشد.

اطلاعات بدست آمده از نمودارهای FMS به صورت یک سری اطلاعات رقومی هستند که ممکن است دارای خطا نیز باشند. این اطلاعات برای قابل استفاده شدن و تبدیل به تصاویر رنگی باید مورد پردازش قرار گیرند. در پردازش ضمن برطرف کردن خطا، پارامترهای مختلف از قبیل شیب و جهت ساختارهای زمین شناسی محاسبه می گردد و در نهایت اطلاعات به صورتی نمایش داده می شوند که

لایه بندی میانگین شیب ساختمانی سازند آسماری در این چاه براساس 299 عدد قرائت شیب لایه بندی (مجموع لایه های مطمئن و نامطمئن) برابر 11 درجه به سمت جنوب 32 درجه غرب بوده و امتداد کلی آن شمال 57 درجه غرب و یا جنوب 57 درجه شرق می باشد.

- برنامه ای به نام strucview در نرم افزار تفسیر کننده ی FMS وجود دارد که مقطع ساختمانی (شیب لایه ها) را براساس اطلاعات FMS به صورت یک مقطع عرضی نشان می دهد. با استفاده از این مقطع می توان مقایسه ای بین اطلاعات بدست آمده از نمودار FMS و مقطع ساختمانی حاصل از نقشه ساختمانی زیرزمینی UGC Map انجام داد (شکل 5).

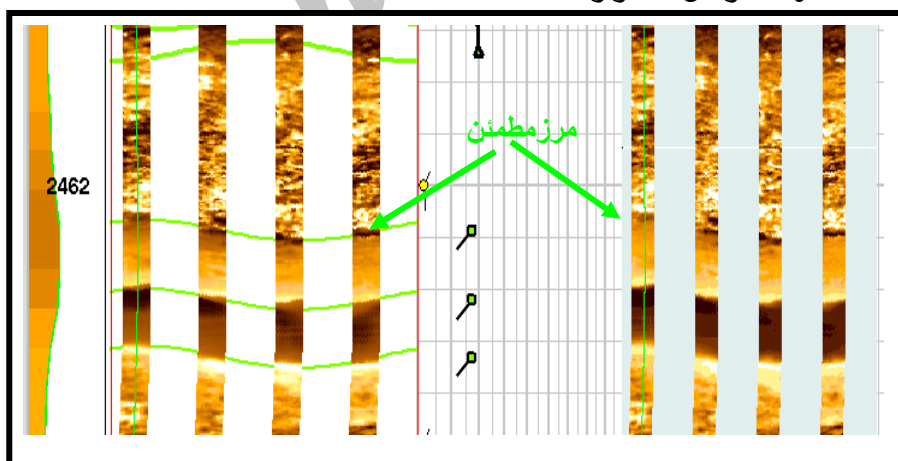
دارای وضوح بالا بوده تا تفسیر گر بتواند براحتی از آنها استفاده کند (Schlumberger,2003).

شیب ساختمانی حاصل از تفسیر نمودار FMS در سازند آسماری چاه اهواز 186:

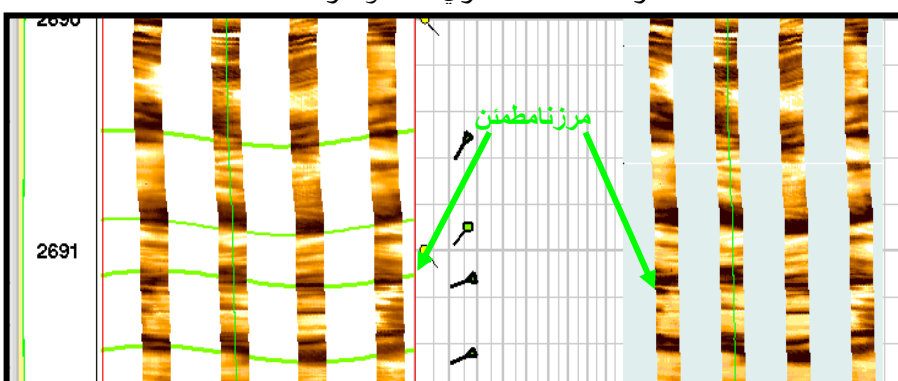
با استفاده از نمودار FMS دو نوع مرز لایه بندی در تصاویر شناسایی شده است که عبارتند از:

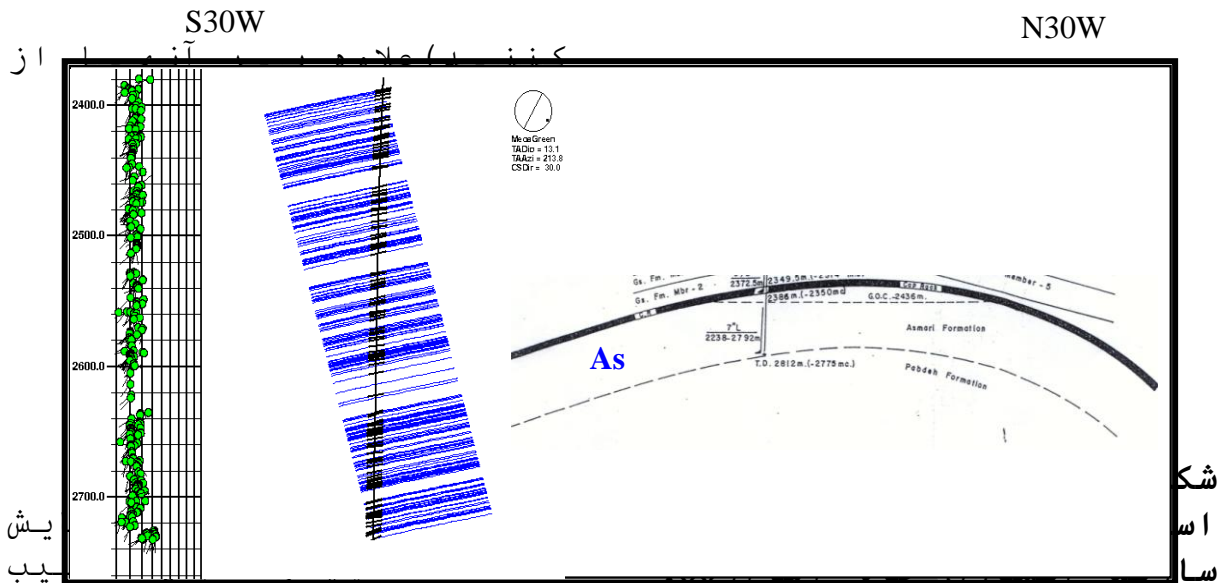
الف) مرزهایی واضح و صفحه ای که دارای لایه هایی با شیب لایه بندی مطمئن (high confidence) هستند تعداد این مرزها در چاه 186 اهواز 216 عدد می باشد (شکل 3).

ب) مرزهایی ناهموار و مبهم که دارای لایه هایی با شیب لایه بندی نامطمئن (low confidence) هستند. تعداد این مرزها در چاه 186 اهواز 83 عدد می باشد (شکل 4). با توجه به مشخص کردن مرزهای

شکل 3 - نمونه ای از مرز لایه بندی مطمئن در سازند آسماری اهواز 186

شک
اس
سا

شکل 5- مقایسه بین مقطع ساختمانی حاصل از امتداد آنها استفاده می گردد (رضایی، 1384).

نمودار FMS که در چاه های با گل پایه آبی رانده می شود و بر اساس مقاومت سازندی برنامه ریزی شده است، توانایی تفکیک شکستگی های باز و بسته را دارا می باشد. این دستگاه شکستگی های باز را که توسط گل پر شده اند (با رنگ تیره) و شکستگی های بسته که توسط سیمان پر شده اند (به رنگ روشن) نشان می دهد و به خوبی آنها را از هم تفکیک می کند (Schlumberger, 2007).

نمودار FMS در سازند آسماری چاه اهواز 186 شکستگی های متعددی را نشان میدهد که با توجه به خصوصیات آنها در سه گروه شکستگی های باز، بسته و احتمالی تقسیم بندی شدند.

1- شکستگی های باز (open fracture): این شکستگی ها

درزه یا fracture عبارت است از شکستگی هایی که غالباً در سنگها موجود است و مهمترین ویژگی آنها این است که حرکت نسبی به موازات صفحه شکستگی ها در آنها وجود ندارد. ابعاد شکستگی ها از چند سانتی متر تا چند صد متر تغییر می کند. شکستگی ها از نظر هندسی به صورت صفحه ای می باشند، لذا برای مشخص کردن آنها باید شیب و امتداد آنها مشخص گردد. سطح شکستگی ها ممکن است افقی، مایل یا قائم باشد. اکثر شکستگی ها در اثر عوامل تکتونیکی ایجاد می شوند (مطیعی، 1374). شکستگی ها معمولاً به وسیله روش های آماري مورد مطالعه قرار می گیرند (از تصاویر استریوگرافیک جهت تعیین شیب، امتداد و جهت تنش در منطقه استفاده می

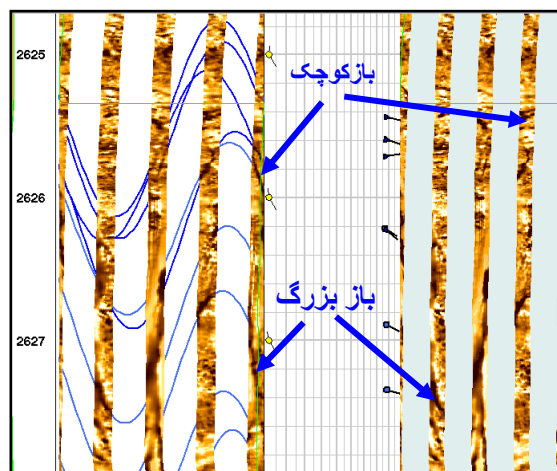
این شکستگیها توسط سیمان پر شده اند و بصورت صوری ریز یا بسیار ریز، کشیده و کم و بیش مستقیم، قائم یا اریب با رنگ روشن بر روی نمودارهای FMS ظاهر می شوند. این صور، صور دیگر را قطع کرده اما صرفاً توسط تمام بالشتک ها ثبت نمی شوند. صور فوق نسبت به محیط اطراف دارای مقاومت مخصوص بیشتری می باشند. حداقل ضخامت ظاهری این صور 5 یا 6 میلی متر یعنی اندازه پهنای الکتروود می باشد. سطوح سیمان شده نشانگر وجود موافق تراوایی در مقابل جریان سیال است (شکل 7).

- شکستگیهای احتمالی (possible fracture):

این شکستگیها به صورت خطوطی کوتاه که معمولاً فقط توسط یک بالشتک نشان داده شده اند مشخص می شوند. چون ادامه ی این شکستگیها در بالشتکهای دیگر ادامه نمی یابد به صورت قطعی نمی توان آنها را جزء شکستگی ها قلمداد کرد. این گروه از شکستگیها نیز به دو گروه شکستگیهای باز احتمالی (possible open fracture) و شکستگیهای بسته احتمالی (possible closed fracture) تقسیم بندی می شوند (شکل 8).

شکستگیهای باز احتمالی دارای صور کوتاه

دارای صوری رسانا (تیره رنگ) می باشند و ممکن است به صورت قائم یا مایل و کمی نامنظم که به ندرت مستقیم بوده مشاهده شوند. این شکستگیها معمولاً در یک فاصله طولانی قابل مشاهده هستند و صور دیگر را قطع کرده و یا در یک زمینه مقاومتر ظاهر می شوند. شکستگی های باز مسیره های تراوایی را تشکیل می دهند و باید در مدل سازی مخزن مورد توجه قرار گیرند. کل شکستگیهای باز موجود در سازند آسماری چاه مورد مطالعه را در دو گروه شکستگیهای باز متوسط (medium open fracture) و شکستگیهای باز کوچک (minor open fracture) قرار دادیم. این تقسیم بندی براساس اندازه دهانه شکستگیها انجام شده است (شکل 8).

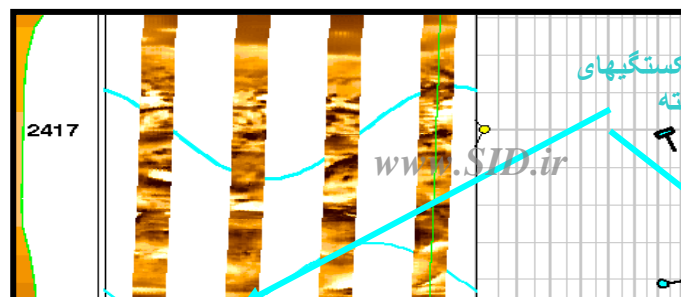

2- شکستگیهای بسته (closed fracture):

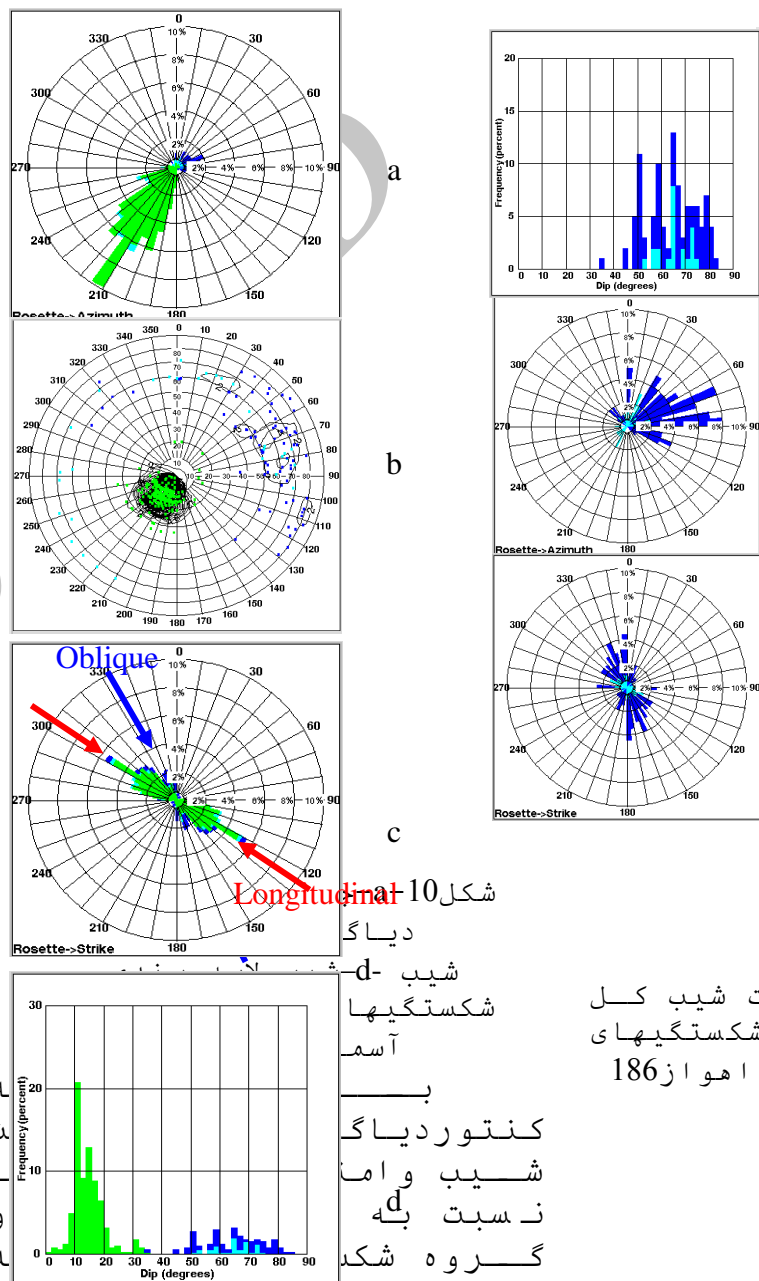
با رنگ تیره و شکستگیهای بسته احتمالی دارای صوری کوتاه با رنگ روشن هستند. مجموع کلیه شکستگیهای باز و بسته سازند آسماری در این چاه (بدون در نظر گرفتن شکستگیهای احتمالی) دارای شیب متوسط 65 درجه به سمت شمال 67 درجه شرق بوده و امتداد کلی آنها نیز شمالی جنوبی می باشد (شکل 9).

Archive of SID

موازی است و مربوط به شکستگیهای طولی (Longitudinal) و یک گروه که با شیب ساختمانی زاویه می سازند و از نوع شکستگیهای مورب (Oblique) می باشند (شکل 10).

جهت یافتگی شکستگی های موجود نسبت به شیب ساختمانی:

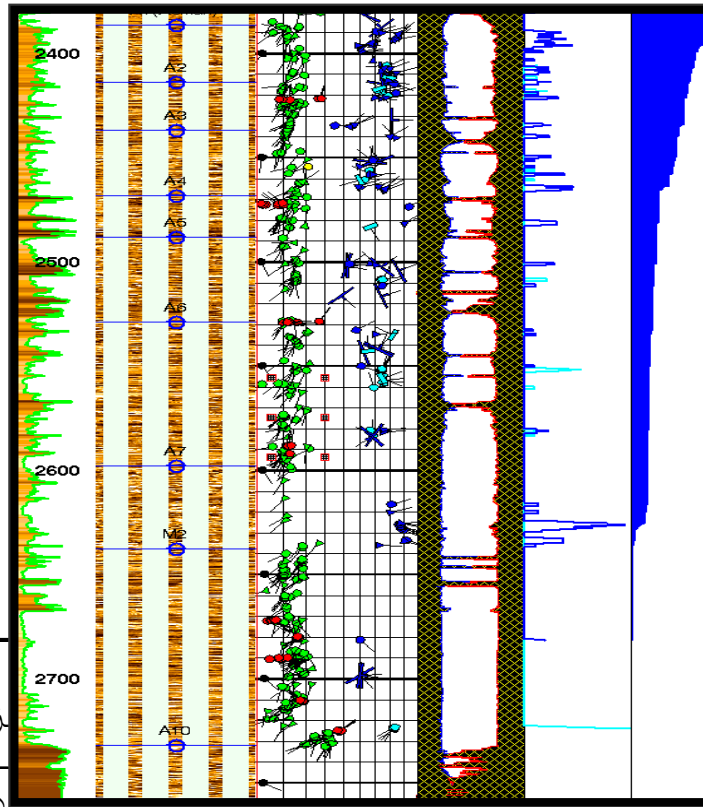
مقایسه اطلاعات هرزروی گِل (data Mud loss) و نمودار FMS:

یکی از شواهد غیر مستقیم وجود شکستگی در مخزن هرزروی گل در حین حفاری می باشد. بر روی نمودار حاصل از اطلاعات هرزروی گل که از گزارش حفاری این چاه برداشت شده است (سمت راست شکل 11) بیشترین هرزروی در زون A7 نشان داده شده است. نمودار FMS نیز بیشترین شکستگیهای باز متوسط را در همین زون نشان می دهد. این

شکل 10 مقایسه اطلاعات هرزروی گِل (data Mud loss) و نمودار FMS. در این شکل، جهت یافتگی شکستگیهای موجود نسبت به شیب ساختمانی تقریباً موازی است و مربوط به شکستگیهای طولی (Longitudinal) و یک گروه که با شیب ساختمانی زاویه می سازند و از نوع شکستگیهای مورب (Oblique) می باشند (شکل 10).

شیب کل شکستگیهای اهواز 186

نتیجه تطابق بسیار خوبی را بین اطلاعات حاصل از حفاری و نمودار FMS آشکار می سازد.

تشخیص داده شد. امتداد آنها شمال 23 درجه غرب و یا جنوب 23 درجه شرق می باشد (شکل 12).

- تعیین جهت جریانهای قدیمی با استفاده از لایه بندی متقاطع:

لایه بندی متقاطع (cross bedding) یکی از ساخت های رسوبی معمولی است از یک واحد رسوبی متشکل از یک لایه یا لامینه مورب شیب دار که توسط سطوح افقی یا نیمه افقی محدود گردیده است. این واحد رسوبی از طریق سطح

زه ی
زایش
ت
درون

دار هرزروی گل در سمت راست (بر گرفته از اطلاعات

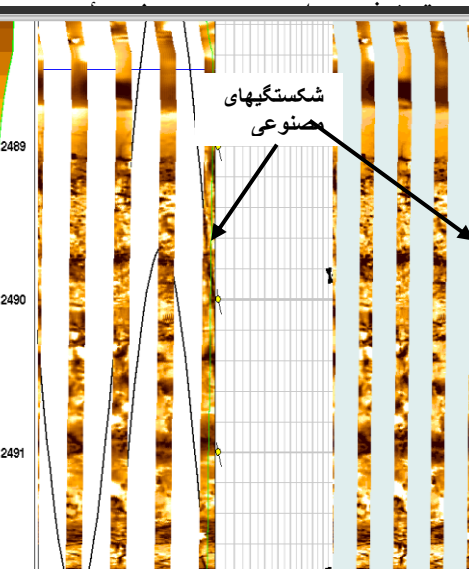
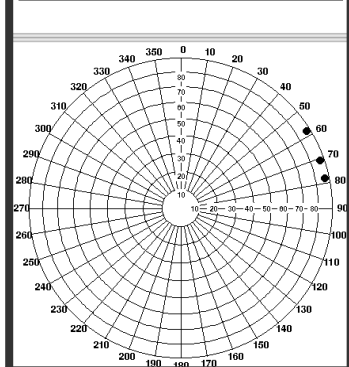
حاصل از نمودار FMS در سمت چپ

انها سسندیه های مصنوعی هیدرولیکی (induced fracture) گفته می شود. این شکستگیها عموماً به صورت نامنظم و موازی محور چاه بوده و همیشه در جهت

بیشترین
چاه
این
اسید
ژئومکان
باشد.
عدد
مصنوعی

Top Dip - 247.170m
Bottom Dip - 2493.94m
Top Zone - 2368.14 m
Bottom Zone - 2763.77 m

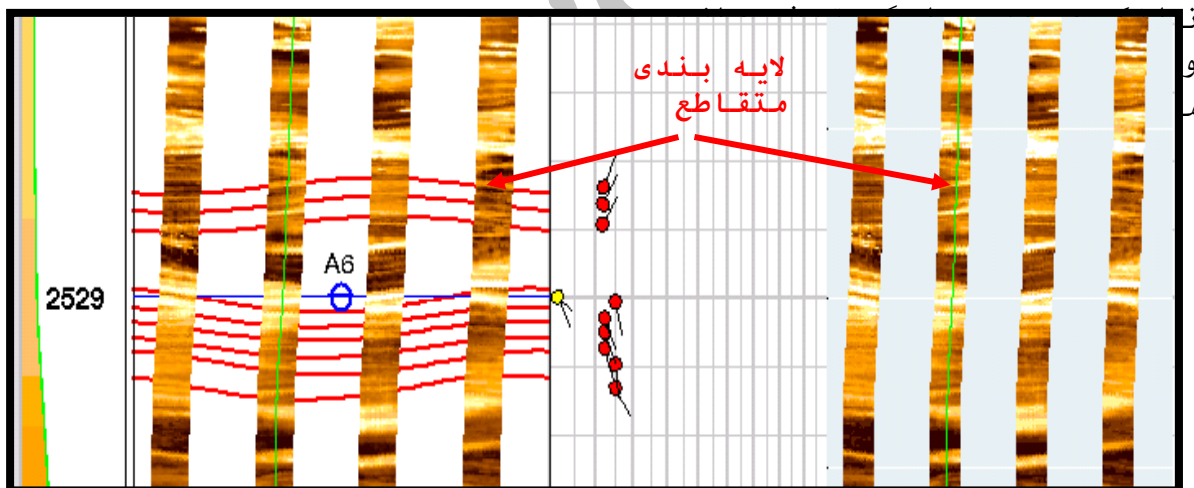
SetName	Nb of Dips	Great Circle (Dip & Azimuth)	Mean Orientation (Dip & Azimuth)
Possible Induce...	3	0.0297.4	86.9.69.0

برای تعیین جهت جریان های قدیمی از روی لایه بندی متقاطع، ابتدا باید بتوانیم شیب و جهت شیب ساختمانی کل فاصله نمودارگیری شده که این ساختارها بر روی آنها قرار گرفته اند را در برنامه dipremoval (یکی از برنامه های نرم افزار تفسیر کننده ی نمودار FMS) وارد کنیم تا براساس آنها شیب برداشته شود و شیب و جهت شیب واقعی لایه بندی متقاطع که در واقع همان جهت جریان قدیمی است بدست آید (شکل 14).

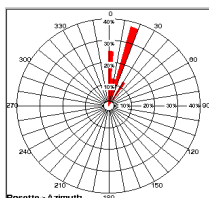
رسوبگذاری یا تغییرات سریع و ناگهانی ویژگیهای ذرات رسوبی از واحد مجاور خود مشخص می گردد. ضخامت آنها نیز از چند میلی متر تا دهها متر تغییر می کند. یکی از مهمترین استفاده لایه بندی متقاطع تعیین جهت جریانهای قدیمی و پی بردن به محیط جغرافیایی گذشته می باشد (حسین پروین، 1376).

این لایه بندی در نمودار FMS به صورت صورت بسیار

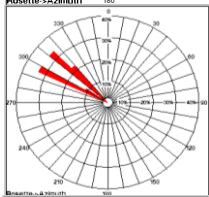
شکل 13- نمونه های از لایه بندی متقاطع در سازند

2422

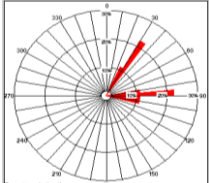
A₂

2472

A₄

2529

A₆

شکل 14- تعیین جهت جریان قدیمی

در زون های مختلف سازند

آسماری چاه اهواز 186

نتیجه گیری:

هستند. اطلاعات حاصل از هرزروی گل نیز بیشترین هرزروی را در زون A7 مشخص می کند که تطابق بسیار خوبی را با تصاویر حاصل از تفسیر نمودار FMS نشان می دهد.

5- حداکثر تنش اعمال شده بر حفره چاه که از روی شکستگیهای مصنوعی

هیدرولیکی (induced fracture)

مشخص می شود دارای امتداد شمال 23 درجه غرب و یا جنوب 23 درجه شرق می باشد.

6- با توجه به تعداد نسبتاً کم شکستگی های موجود در مخزن چاه اهواز 186 نسبت به میزان تولید بالای آن (1500 شبکه در روز) نمی توان این مخزن را یک مخزن شکسته در نظر گرفت بلکه احتمالاً تخلخل و تراوایی بالای ماسه سنگهای زون M2 و بخشهایی از بقیه زونهای این چاه باعث تجمع و در نتیجه تولید بالای این چاه شده است.

7- جهت جریانهای قدیمی در زون های A2، A4، A6 و به خصوص M2 که دارای ساختارهای لایه بندی متقاطع (cross bedding) هستند مشخص شد. جهت و امتداد این جریانها در کل سازند آسماری این چاه به صورت پراکنده می باشد.

8- اگر شرایط برای راندن ابزارهای نمودارگیری تصویربرداری از جمله FMS مناسب باشد این ابزارها

1- میانگین شیب ساختمانی سازند آسماری در چاه 186 اهواز بر اساس 299 قرائت مرزهای مطمئن و نامطمئن 11 درجه به سمت جنوب 32 درجه غرب بوده و امتداد کلی آن نیز شمال 57 درجه غرب و یا جنوب 57 درجه شرق می باشد.

2- مجموع کلیه شکستگیهای باز و بسته سازند آسماری در این چاه 101 عدد می باشد که 22 عدد مربوط به شکستگیهای بسته، 19 عدد مربوط به شکستگیهای باز متوسط و 60 عدد مربوط به شکستگیهای باز کوچک می باشد. شیب کلی این شکستگیها 65 درجه به سمت شمال 67 درجه شرق بوده و امتداد کلی آنها نیز تقریباً شمالی - جنوبی می باشد.

3- آمار شکستگیها نشان می دهد که اکثر شکستگیهای موجود در این چاه از نوع شکستگیهای باز می باشد و با توجه به ارتباط بین شیب و امتداد مربوط به لایه بندی و شیب و امتداد شکستگیها، می توان گفت شکستگیهای این چاه مربوط به دو دسته شکستگیهای طولی (longitudinal) و مورب (oblique) می باشد.

4- زون A7 دارای بیشترین شکستگی باز متوسط می باشد و در بقیه زونها بیشتر شکستگیها از نوع کوچک

می توانند مکمل مناسی برای اطلاعات مغزه باشند که علاوه بر، برآورده کردن اهداف مغزه گیری اطلاعات جامع تر دیگری را نیز ارائه می دهند.

منابع:

- پروین، ح. ، 1376، رسوب شناسی، دانشگاه پیام نور، صفحه 121

- رضایی، م. ، 1380، زمین شناسی نفت، گروه زمین شناسی دانشکده علوم دانشگاه تهران.

- شرکت ملی نفت مناطق نفت خیز جنوب، 1368، گزارش تکمیلی چاه اهواز 186

- شرکت ملی نفت مناطق نفت خیز جنوب، 1368، گزارش حفاری چاه اهواز 186

- مطیعی، ه.، 1374، زمین شناسی ایران، زمین شناسی نفت زاگرس، سازمان زمین شناسی کشور، جلد 1 صفحه 227

-Movahed,Z.,2007,Fracutur
stady in asmari formation,
Schlumberger

-Mahmod, A., Movahed, Z., 2003,
Schlumberger, Borhole Image
Measurement, Schlumberger

شکل 1- تصویر دستگاه FMS

شکل 2- درصد پوشش دیواره چاه در ابزار FMS دو (سمت چپ) و چهار (سمت راست) بالشتکی

شکل 3 - نمونه ای از مرز لایه بندی مطمئن در سازند آسماری اهواز 186

شکل 4- نمونه ای از مرز لایه بندی نامطمئن در سازند آسماری چاه اهواز 186

شکل 5- مقایسه بین مقطع ساختمانی حاصل از strucview و مقطع ساختمانی زیرزمینی UGC map

شکل 6- نمونه ای از شکستگیهای باز
در سازند آسماری چاه اهواز 186

شکل 7- نمونه ای از شکستگی بسته
در سازند آسماری چاه اهواز 186

شکل 8- نمونه ای از شکستگی
احتمالی در سازند آسماری چاه
اهواز 186

شکل 9- پراکندگی، شیب و جهت شیب
کل شکستگیهای موجود (به
جز شکستگیهای احتمالی) در سازند
آسماری چاه اهواز 186

شکل 10- a- جهت شیب b- کانتور
دیگرام c- امتداد
شیب d- شیب لایه بندی و
شکستگیهای موجود در سازند
آسماری اهواز 186

شکل 11- مقایسه نمودار هرزروی
گل (برگرفته از اطلاعات حفاری)
و شکستگیهای حاصل از نمودار FMS

شکل 12- تعداد، جهت
و تصویر شکستگیهای مصنوعی در
سازند آسماری چاه اهواز 186

شکل 13- نمونه ای از لایه بندی
مقاطع در سازند آسماری چاه
اهواز 186

شکل 14 تعیین جهت جریان قدیمی
در زون های مختلف سازند آسماری
چاه اهواز 186